

# FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

ANY XII

REUS,

DIMARTS 23 DE GENER DE

1917

NÚM. 19

## Gran Hotel de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà :: Habitacions amb bany, duixes i telèfon

### A l'entorn de la guerra INCÓGNITES

Remarcavem últimament que el període actual de la guerra és un període expectant, una mena de compass d'espera, de paréntesi, en el que tanta importància té la lluita militar com la lluita diplomàtica, i en el qual els imperis centrals, detinguts, a la fi, en tots els fronts, s'haurán de decidir aviat si volen continuar com fins ara aparentment victoriosos.

Sembla, i ens ho diu una informació d'origen nort-americà, que l'Estat Major de Guillem II ha examinat per on devia decantar-se la nova activitat de les tropes tudesques i les de sos aliats. Les ofensives en perspectiva son les que ja indiquem i que la informació aludida específica com segueix:

- a) Contra Salònica
- b) Contra la Bessaràbia, amb els objectius de Kiew i Odessa.
- c) Contra Rússia per la Curlàndia i com objectiu la capital dels Zars.
- d) Contra Itàlia
- e) Contra França

L'Estat Major alemany s'ha guardat molt de revelar per quina d'aquestes accions s'ha decidit, però és de creure que si vol continuar obtenint èxits, que més compliquen que resolen la situació, haurà escollit un front rúss o el front macedònic. Pero que si pel contrari, Alemanya desitja acabar resoltmènt la guerra i la vol acabar, no per mitjans diplomàtics, sino militars, haurà escollit, o haurà d'haver escollit el front francès.

Pero el front francès es invulnerables, com ho ha demostrat l'exemple de Verdún. La ruta de París està de des de dies definitivament barrada, com la de Calais també. Al contrari, en el front francès les tropes alemanyes no tenen cap supremacia, estan condemnades a recular o a rendir-se tant o d'hora. Considerant això, es contentaran els alemanys en atacar en altres fronts, on no pot resoldre's la guerra, i que no tenen altre objecte que el d'estenuar als combatents? Pretindrà el mariscal Hindenburg abatre completament Rússia, esperant que la pau pugui firmar-se a Petrograd? Es molt aventuret afirmar-ho, però sabent la enquina que el mariscal té contra els moscovites i lo molt que ha estudiat la campanya contra l'imperi dels Zars, no seria pas estrany que Rússia continués essent, per ara, el ruc dels cops, com diu el poble.

Pero l'Estat Major alemany no pot ignorar quells seus principals enemics

estan a occident. Volem suposar que els Imperis Centrals rendissin o ocupessin totes les Rússies, fins a Vladivostock, a l'estret de Bering, a la punta d'Àsia, i que poguessin per fi plantar cara per terra als japonesos, lo qual és ja suposar lo fabulos. Doncs bé, fins en aquest supòsit, Alemanya ha d'estar segura que les potències occidentals, i Anglaterra especialment, continuarien là lluita.

En aquesta situació, Alemanya està terriblement compromesa. Atacar pel costat de França es tornar al fracàs, és condemnar-se imminentment. Atacar per qualsevol altre front es perllongar indefinidament la guerra, per a condemnar-se un xic més tard.

S'ha parlat molt i molt en aqueixes darreres setmanes, de si Alemanya meditava un cop amagat, una d'aquestes fellonies a tall de la Bèlgica, per a donar definitivament una llançada mortal a França. S'ha dit que s'intentava la violació de la neutralitat suïça. Nosaltres no hem volgut considerar aitals versions en els nostres comentaris, car les consideravem desproveïdes de fonament. Ben mirat, pel costat suïc és per l'únic indret on França seria encara, a hores d'ara, d'atacable. Si Suïça deixés el pas lliure a les tropes de Guillem, molt seria que el Kronprinz no pogués a la fi, fer-se servir un dinar amb company en el propi café de París. Pero amb Suïça, tant gelosa de la seva independència, es repetiria el cas de Bèlgica, sense comptar amb que podria molt bé ser que els suïcs s'internessin en terres austro-alemanyes, i es vengessin de l'agressió.

No, no creiem a Alemanya tant incànta que vulgui repetir a Suïça l'aventura de Bèlgica, ja que li reportaria més mal de cap que ventatges. I si bé és veritat, que davant els projectes que se li han atribuit, Suïça ha movilitzat pel cantó de la frontera alemanya, aquixa movilització és una de les tantes que d'ençà de la guerra ve fent.

Continuem, doncs, en l'expectativa, davant d'una sèrie d'incògnites que sols el temps i els esdeveniments ens resoldran.

X.

### Vida Corporativa

Cambra Oficial de Comerç  
i Indústria de Reus

En la sessió celebrada el dia 17 de Gener per la Cambra de Comerç i Indústria d'aquesta ciutat, entre altres de meus interessos, es donà compte de les següents comunicacions:

De les últimes contestacions rebudes

al cridament fet per la Cambra referent a l'actual problema dels transports terrestres. Són les següents: De les Cambres de Comerç de Burgos, Málaga, Canàries, Alacant, Arévalo, Palència, Ayamonte, Ceuta, Jaén, Tàrraga, Girona, Barcelona i Saragossa i del Comitè de Transports per ferrocarril.

D'acord amb lo dispositiu en el R. D. i en la R. O. de 13 de Desembre de 1916, creant el Consell de la Propietat Industrial i Comercial i atenent a una Circular del Ministeri de Foment relacionada amb lo mateix, se procedeixi a la elecció de vocals per a dit Consell essent proclamats els senyors D. Anton García Gil, Vis-president de la Cambra de Comerç de Saragossa i D. Agustí Ugría Castro, Vocal de la Cambra de Comerç de Madrid.

Es llegeix un ofici de l'Administrador de Correus d'aquesta ciutat en el que accedit a lo instat per questa Cambra, manifesta que des de primer de Gener es verificarán els reparts de la correspondència a les hores que se li tien sollicitades; i un besalamá de Don Josep Nieto, nou Quefe de Tèlegrafs de aquesta ciutat oferint sa cooperació per a tot quant es relacioni amb el servei que li està confiat.

Atenent a la instància d'aquesta Cambra sol·licitant se gestioni la desaparició de dificultats per a importar de Italia fusta per a boteria, el ministre d'Estat ha comunicat s'estan fent les gestions sollicitades.

Així mateix se dona compte dels treballs realitzats pels diputats d'aquesta Circumscripció a fi de conseguir-se otorguin salvo conductes als barcos espanyols carregats de fruits secs.

Es otorgada l'adhesió de la Cambra a les instances de la de Xerés de la Frontera, solicitant la creació en nostra legislació comercial de les Societats mercantils limitades; de la de Palma de Mallorca contra els arbitris sobre la exportació establets per la Diputació provincial d'aquella capital; de la d'Espanya a Londres en apoi del foment de l'ús d'instruments creuats; i de la de Còrdoba demandant que les Cambres alentin als parlamentaris senyors Sedó i Cambó a prosseguir la seva campanya contra els projectes econòmics del senyor Alba perjudicials als interessos de la indústria i comerç.

Se donà compte de la Exposició elevada per aquesta Cambra oposant-se a la prohibició d'exportació d'oli d'oruj sol·licitada per vari fabricants de sabó de Espanya; i de la Instancia sol·licitant que ademés del port de Cete, s'obrisi la via terrestre de Cerbere per a l'exportació de vi destinat a Suïça.

Manifestà el senyor president que se havien fet públiques en la premsa la recomanació de la Direcció general de Co-

merç apropi de la descàrrega de vagoons tendent a facilitar la normalitat dels transports; una nota del ministre d'Estat relativa a les exportacions a Dinamarca; altra del Consulat suïc a Barcelona apropi de la exportació de fruites fresques a dita República; i un avis de la Junta Central de Subsistències referent a l'abastiment de carbons per a ús domèstic.

En compliment dels preceptes legals que regeixen les Cambres, fou aprovada per aquesta el Compte d'ingressos i gastos haguts en l'exercici de 1916 i renovada la Comissió de reclamacions per a la que foren nomenats els senyors don Pau Abelló Boada, don Jaume Pali Viñes i don Marc Massó Banach.

S'aproven les tarifes presentades pel pesador jurat d'aquesta Cambra.

Es llegit un ofici de la Direcció general de Comerç aprovant els pressupostos per al corrent any.

S'acorda per la Cambra crear un arbitri aplicable a totes les certificacions que expedeixi, de valor 0'50 céntims, per a les d'origen i d'una pesseta per a totes les demás, que començarà a regir en primer de febrer.

Finalment s'acordà fer constar en acta l'extraordinària satisfacció produïda a la Cambra pel nomenament de director general de Comerç fet a favor de don Josep Nicolau, del qual fundadament espera molt la Corporació en ordre als interessos del comerç i l'indústria.

permetint que siguin atropellats per la policia, puig des de l'última vaga han estat clausurades tres societats. Ademés, cregueren els reunits que devia continuar-se en la protesta per no haver-se produït cap modificació en el preu de les subsistències, a pesar de la vaga general del dia 18 de desembre.

#### El conflicte de Saragossa

Ahir, dilluns, devia plantejar-se a Saragossa la vaga general. Totes les gestions realitzades han resultat estèrils. La vaga se creà ans d'ahir inevitable. Els obrers demanen el 20 per 100 d'aument colectiu en els jornals i els patrons se neguen al augment colectiu, concedint solzament als obrers que estimin que mereixin algúna augment, o a tots, però en distinta proporció.

A les onze del matí del diumenge es reuniren en assamblea els obrers federats, ratificant-se per aclamació la vaga. Es pronunciaren ènèrgics discursos.

La Societat de l'Art d'Imprimir acordà la vaga per 57 vots contra 52.

Excepcionant els fleuers, gasistes, elèctricistes i cambrers, totes les societats secundaran l'atur.

No obstant, dites societats anuncien que tan prompte com s'exerceixi presió per la força pública, es negaran a treballar.

Els tramvies aniran comanats per enginyers militars i custodiat per parelles de la guàrdia civil.

Les autoritats han acordat pendre militarment la ciutat.

Forces d'artilleria a peu, amb tercerola, vigilen les afores de la ciutat i les fàbriques i han pres les entrades de les mateixes amb punts estratègics també custodiats per forces de l'exèrcit i les fàbriques de gas i electricitat la guardia civil, que'n nombre major de 300 patrullen pels carrers.

Les tropes permaneixeran aquartelades i si corregués quelcom d'anormal es resignaria el mando a l'autoritat militar.

La guardia municipal de cavalleria prestarà servei als carrers.

Es possible que es reuneixi avui l'AJUNTAMENT en sessió extraordinària per a intervenir en el conflicte i buscar solució.

### Gazeta del treball

Vaga general a Catalunya?

La Confederació General del Treball celebrà ans d'ahir, a Barcelona, en el Centre Obrer del carrer de Mercaders, una reunió de delegats de dit organisme, per a tractar de la vaga dels ebanistes i de la de La Pobla de Lillet.

Assistiren 52 delegats de Barcelona i la seva província.

S'acordà per unanimitat declarar la vaga general a Barcelona, ja que no se havia pres cap acord pels delegats de fora de Barcelona.

Durant tota la setmana el Comitè de la Confederació estarà en sessió permanent per a ultimar detalls i rebre els acords dels sindicats, que encara no se han reunit per a adoptar resolucions, per a que en cas de secundar l'acord dels drets de ciutadania dels obrers, no

se concedí un vot de confiança al Comitè perquè quan ho creguí convenient planteji la vaga.

Les pretensions dels reunits es concretaren en el sentit de que siguin respectats els drets de ciutadania dels obrers, no

**Dr. S. GIL VERNET**  
METGE-CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU. EX PREPARADOR  
ANATÒMIC PER OPPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA  
**CIRURGIA :: Matriu :: VIES URINARIES**  
ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES  
**Consulta de 6 a 9**  
BARCELONA. Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. - BARCELONA

Se dona compte de comunicacions: de «Nostra Parla» invitant al miting de la Diada de la Llengua Catalana, al qual s'hi assistí; del president del «Centre Excursionista de Catalunya», cedint son local per al Consell General; del «Foment Autonomista Català» convitant a una reunió reglamentaria; de don Miquel Raset del Coell; de don Manuel Marinello, i de don Pere Llobet de Valls, sobre assumptes de tràmit, i del Dr. Carreras Artau, un exemplar del primer fascicle del «Arxiu de Etnografia i folk-lore», de Catalunya, que ell dirigeix, acordant-se regració la atenció i felicitar-lo per ésser la primera publicació científica catalana de caràcter universitari.

De l'Ilm. bisbe doctor Reig, se li geix un atent ofici, en català, innovant a la «Protectora» de que que es farán edicions de la Doctrina Cristiana en castellà per als forasters espanyols, en català per als fills d'aquesta terra i bilingües per les escoles on hi hagi deixebles dels dos idiomes, lo qual troba acertat el Consell si en els establiments d'ensenyància no s'adoptha un criteri de imposició de la llengua oficial als deixebles catalans.

A la «Junta del Patronat de les Escoles Basques» que ha oficiat a la «Protectora» demanant-li els seus Estatuts i plan d'organització del treball per a aplicar-lo, en son país, se li ha contestat enviant-li totes les dades convenientes oferint-se-li alhora en tot quant pugui secundar sos nobles fins.

La presidència dona compte de la mort del malaguanyat president de la Comissió delegada de Santiago de Cuba don Cristófol Rovira i Canals, mentre es trobava accidentalment a Barcelona, notificant que s'havia concorregut al seu enterrament, oferint-se-li una corona de flors naturals i havent testimoniat per ofici a sa desconsolada viuda, donya Africa López, el condol de la «Protectora», llegint-se l'atenta resposta, en català, de la distinguida dama cubana. També s'ha oficiat a la Comissió Delegada de Santiago de Cuba i a la revista «Correu de Catalunya» Transmetent-los lo sentiment de la corporació.

Tenint-se notícia de que algunes de les alumnes de l'Escola Normal Mestresses no s'han enterat prou bé del plaç de Matrícula per la classe de Gramàtica Catalana, s'acorda ampliar el plaç fins el dia 31 de gener i començar la classe en el mes de febrer avisant-se a totes directament si pot obtenir-se la llista d'elles, de la direcció de dita Escola.

Per l'interessant periòdic «Resurgiment», de Buenos Aires, s'entera el Consell, amb satisfacció, de la activa companyia que ve efectuant la Comissió Delegada, de dita ciutat, per acoblar nous socis per a la «Protectora», acordant-se felicitar a una i altra.

Tenint en compte el dictamen donat pel Tècnic Assessor Dr. Romeca, sobre sa visita a la escola d'Ateneu Democràtic del Districte VII, es resol otorgar-li provisionalment una subvenció mensual que contribueixi a consolidar la seva tasca.

El Consell acorda que el referit Tècnic Assessor evaqüi unes consultes futes sobre una escola de Tarragona, anant a visitar-la personalment el dia que de comú acord determinin.

Havent-se fet indicacions per alguns mestres, a la «Protectora», per a que s'interessi en que s'efectui el cobro dels atrassos, que tenen pendents d'algunes Diputacions s'acorda informar-se minuciosament de l'estat d'aquest assumpte per a saber si la intervenció pot ésser beneficiosa als sol·licitants.

El senyor Alá, de la Comissió de

Propaganda, feu entrega al Consell de 133'35 pessetes recollides en el Festival de la Diada de la Llengua Catalana, a Belles Arts, amb la venda de banderetes de la «Protectora», efectuada per les senyores Consol Tarragó, Francisca Puig, Josepa i Concepció Martin, Concepció Castells, Rosa Bullich, Silvia Papiol i Rosa Losilla, acordant-se regració a totes per sa gentilesa i bon afecte a la llengua catalana.

Tot seguit el secretari, senyor Culí, donà compte de la memòria de l'any 1916 i el tresorer senyor Bote, de l'estat de comptes de fi del darrer exercici, aprovant-se una i altra per a ésser presentats en l'immediat Consell General.

I, finalment, s'acordà elegir en dit Consell la nova Comissió Editorial Pedagògica, renovar la Comissió per al Catàleg i Biblioteca de Llibres Docents Infantils, posar a ratificació els acords presos durant l'any, que tenen trascendència orgànica per l'Associació, i proposar al dit Consell General adreçar un fervorós Missatge als catalans d'Amèrica, per sa valiosíssima cooperació a la obra de la «Protectora»; cloguent-se així les tasques d'aquest Consell Direcciu.

## FÀBREGAS I RECASENS, BANQUERS

En atenta circular, ens diuen haver constituit societat mercantil regular col·lectiva, don Evarist Fàbregas Pàmies, propietari, navier i consignatari, i don Eduard Recasens Mercadé, corredor de comerç, col·legiat fins ara en aquesta plaça, ambdós volgudíssims amics nostres, amb els quals hem compartit la quotidiana lluita per als ideals i els qui han ocupat llocs preeminentis i desempenyat càrrecs d'alta representació en el nostre partit, essent ambdós tinent d'alcalde de nostre Ajuntament en el passat bien i havent deixat de sa gestió un inesborrable record.

No cal dir, doncs, quant desitgem que el millor dels èxits coroni l'empresa de aquells volguts amics nostres, la casa dels quals girarà baix la raó social de Fàbregas i Recasens, tinguent el seu domicili a Barcelona, Rambla dels Estudis, 4, i essent son objecte les operacions de banca, borsa i canvi, segons escriptura de constitució de la societat, otorgada davant del notari d'aquesta ciutat, don Josep Loperena, el dia 19 d'octubre últim.

Creiem que el millor elogi que podem fer de la casa Fàbregas i Recasens es detallar les operacions que realitza, les quals donen idea de l'ampla volada del negoci que s'han emprés. Heus-les-aquí doncs, segons nota detallada que acompanya la circular:

**Valors nacionals.**—Compra i venda al comptat de tota classe de valors de cotització corrent.—Admisió d'ordres per a tots els mercats borsàtis espanyols.

**Valors estrangers.**—Ens encarreguem de la cumplimentació d'ordres per a les principals Borses estrangeres.—Constituïm per compte de nostres clients, dipòsits de valors en els principals Bancs estrangers, cuidant del cobro dels cupons, quin import, al canvi corresponent, satisfarem en nostre domicili.

**Ordres de Borsa.**—Admetem ordres de compra i venda de valors a plaç, per a ésser cumplimentades en les Borses de Barcelona, Madrid i Bilbao.

**Cupons i Amortitzacions.**—Descompte de tota classe de cupons.—Negociem, sense cap comissió, els cupons pagadors en moneda estrangera.—Cobrem i descomptem les títuls amortitzats, així espanyols com estrangers.

**Comptes de valors.**—Admetem en

aquest compte, valors nacionals i estrangers.—Els cupons dels títuls dipositats en aquest compte serán pagats sense deducció de cap comissió, a partir del dia en que quedí oberta la seva negociació.—Cuidem de l'agregació de les fulles de cupons als mateixos i dels canvis o conversions a que puguin donar lloc, franc de comissió.—Al ser retirats els valors, entreguem Pòliça a favor del titular, sense cap gasto.—Pels valors dipositats en aquest compte, no percibim drets de cap classe.—Prèvia consulta es concediran crèdits en compte corrent als titulars d'aquests comptes de valors.

**Custodia de valors.**—Admetem en dipòsit valors nacionals i estrangers percibint una comissió de 0'05 pessetes semestral per cada títol de cincents pessetes nominals o el seu equivalent en moneda estrangera. Mínim de percepció: 0'50 pessetes per semestre.—Son lliures de comissió el pago dels cupons i amortitzacions, canvis de títuls i agregació de fulles de cupons.—Revisem cuidadosament els sortejos d'amortització i cridaments a reembols dels títuls amortitzats.

**Giros sobre Espanya i l'estrange.**—Cedim lletres i xecs sobre totes les places importants del Regne.—Emitim cartes de crèdit.—Facilitem giros telegràfics.—Cedim i prenem xequés i lletres sobre les principals plasses d'Espanya i Amèrica.—Comprém i venem a plazo paper sobre l'estrange.

**Cambi.**—Compren i venem or espanyol i estranger, Bitlets de Banc estrangers, Bons de Poste, Postals Ordres i sellos de correu estranger.—Facilitem monedes de plata espanyoles, cuidadosament revisades.—Venem xequés per a pago de drets de Duanes.

**Comptes corrents sense interès.**—Obrim comptes corrents sense interès, disponibles a la vista.—Els titulars d'aquests comptes poden domiciliar ses acceptacions en nostra casa, que pagarem, previ avís, sense percebir cap comissió.—Així mateix ens encarreguem, lliure de comissió, d'efectuar tota classe de pagaments d'acord amb les instruccions que ens siguin trasmeses.

**Comptes corrents amb interès.**—Obrim comptes corrents als següents plazos i tipus d'interès:

A disposar a la vista 2 per 100 anyal.—A un mes, 2 i mig per 100 anyal.—A tres mesos, 3 per 100 anyal.—A sis mesos, 4 per 100 anyal.—A un any, 5 per 100 anyal.

Als titulars d'aquests comptes corrents, se'ls hi entregaran carnets de talons o xequés per a disposar contra el seu compte.

**Comptes corrents mensuals.**—En aquests comptes poden ingressar-se cantitats pel plaç mínim d'un mes natural, que invertim per compte del titular en operacions de «Doble» produint un interès variable segons el que rendeixin a questa classe d'operacions.

**Comptes corrents de paper estranger.**—Obrim comptes corrents en moneda estrangera abonant en les mateixes els xequés i efectes que se'n entreguin.—Aquests comptes devenguen l'interès del 2 per 100 anyal, sense percepció de cap classe de comissió.—Els compte-correntistes poden demanar xequés, amb càrrec als seus saldo, que entreguem el mateix dia de ser-nos sol·licitats.

**Informacions financeres.**—Aquest servei estarà fundat sobre bases de una completa informació i de sincera orientació en interès de nostres clients.

**Comisió.**—Cuidem de suscripcions a Empréstits, de pagar i cobrar dividends d'accions, reposar fulles de cupons, cobro d'interessos de fiances i demés operacions bancàries corrents.

## Don Francisco Bartrina

Als 71 anys d'edat ha mort a Barcelona don Francisco Bartrina Aixemús, germà de l'inoblidable poeta i pensador Joaquim M.

En Francisco Bartrina nasqué en nostra ciutat el dia 18 d'agost de 1846, i com el seu germà es dedicà al conreu de la literatura, diferenciant-se empòst substancialment la producció dels dos germans.

En Francisco Bartrina fou un dels primers conreudors de nostra literatura. Poeta llordjat, mantenedor d'altres vegades dels Jocs florals; era home que's feia estimar tant pel seu valor com per la seva bondat i proverbial modestia. Havía traduit qualche poesia den Mistral amb qui l'unia estreta amistat com altres poetes de la Provença.

Escriptor pulcre i delicat, versificador perfecte; havia publicat qualques de ses poesies en periòdics reusencs com «Eco del Centro de Letura», «Diario de Reus» i la «Revista del Ateneo». En petits volums i opusles havia publicat, entre altres, ses col·leccions de «Cants del Laletà», sos «Sospirs de l'arpa», dedicats an en Victor Balaguer, i ses «Intimes i quadrets».

Descansí en pau l'il·lustre fill de Reus i rebí la seva atribulada família l'expressió més sincera de nostre condol.

sino per no haver disposat dels elements o del temps necessari per a montar-les amb el respecte que'l públic i autors ens mereixen. Precisament per aquests motius, marxem de Reus sense haver representat l'obra inédita «La gran pasión», que el distingit autor local senyor Fusté i Valldeperas ens havia fet l'honor de confiar-nos i en la que hi teníem posades les més falagueres esperances. Va ser la darrera obra inédita que se'n entregà i no hem tingut temps d'estudiar-la i montar-la a conciencia. Un altre dia serà, si el públic de Reus ens dispensa la mercé d'acullir-nos altra volta.

JOAQUIM VIÑAS.

## Informació

Impreses ja les targes de convit per al ball humorístic que el proper diumenge deu celebrar-se en el Foment Republicà Nacionalista, els socis de la Joventut Nacionalista Republicana, organitzadora de dit ball, poden passar a recullir-les des d'avui en la consergeria de nostra entitat.

\* \* \*

La funció de comiat que la companyia Viñas-Fremont celebrà el passat diumenge en el teatre del Centre de Lectura es vegé extraordinariament concorreguda.

Se representà, com estava anunciat, el drama de l'Iglesias «Foc-Nou» i amb quina representació la primera actriu sevillana Fremont posà a contribució les seves qualitats de gran artista, interpretant el personatge de «Carlota» d'una manera magistral.

Al final de l'obra es rendí un tribut d'admiració a tots els artistes de la companyia, vegetant-se aquests obligats a sortir al pal escènic diferents vegades.

Al donar comiat a la Companyia Viñas-Fremont, fem vot per a que aviat poguem tornar aplaudir el seu treball.

\* \* \*

Ahir i avui celebra la veïna vila de Castellvell una de les seves festes majors anyals, havent-se organitzat diferents festejos en honor del seu patró Sant Vicenç.

\* \* \*

El proper dissape, dia 27, veurà la llum en aquesta ciutat un setmanari literari-satíric que portarà el títol de «L'Estisor» i valdrà deu céntims.

\* \* \*

El diputat a Corts per aquesta Circumscripció i director general de Comerç, don Josep Nicolau, ha obtingut un crèdit extraordinari per al poble de l'Espluga de Francolí, amb destí a les obres de reparació del pont, per la cantitat de 5.000 pessetes.

\* \* \*

En la setmana passada s'han embarcat en el port de Tarragona 3.073 boçois, 30 bordaleses, 26 botes, 53 mitges i 10 barrils de vi; 1.460 boçois i 250 caixes d'oli; 195 sacs d'avellana en gra i 800 en crosta; 30 sacs d'ametlla en gra; 200 caixes de figues seiques i 1.250 tonelades d'aufsals.

\* \* \*

Se troba en aquesta ciutat el notable violinista Theodore Werner, deixeble de Sarasate, i qui segurament donarà un concert en el Teatre Fortuny.

\* \* \*

L'Alcaldia d'Altafulla ha anunciat la vagant de la plaça de veterinari, i la Alcaldia de la Canonja anuncia també vagant la plaça d'inspector de crns.

\* \* \*

## Secció Oficial

### Registre Civil

INSCRIPCIONS DEL DIA 22 GENER DE 1917

### NAIXEMENTS

Teresa Ferrán Llaberia.—Teresa Gispert de Porta.—Eduard de la Sotilla Pascual.—Carme Guinjoán Olivé.—Josep Maria Gras París.

### DEFUNCIONS

Francisco Blanchart Tibau, 42 anys. Sant Vicens Alegre, 12.—Josep Milian Cabré, 66 anys, Puvill Oriol, 10.

### MATRIMONIS

Josep Martorell Martorell amb Teresa Doménech Vall.

## Comunicat

Sr. Director de «Foment».

Ciutat.

Distingit senyor: Si's digna publicar en el diari de sa direcció les ratxes següents, serà una nova mercé que dispensarà a son afm. s. s.

q. 1. e. 1. m.

Joaquim Viñas.

### COMIAT

Serà desortesa si al posar terme a la campanya que amb els artistes de la neva companyia hem realitzat en el Teatre Centre de Lectura, no feiem públic el nostre més prego agraiement per a la Junta i Empresa que ns ha prodigat atencions de tota mena; per als socis del Centre i concorrença al Teatre, que amb constància mai igualada ens han galantat amb els seus aplaudiments; per la premsa que s'ha dignat ocupar-se del nostre treball, per a tothom, en fi, que hagi contribuït a fer, en nosaltres, inesborrable el record d'aquesta temporada.

Complert aquest deure de gratuitat, em resta solzament declarar que si no hem donat major amenitat als programes, si no hem representat totes les obres que ens han sigut demandades, no ha sigut per falta d'entusiasme ni bona voluntat,

Tractament de la sifilis per l'aplicació indolora del

# 606

i diagnòstic de dita enfermetat per l'anàlisi de la sang (Dr. Wassermann)

Dr. A. FRIAS.—Arraval baix de Jesús, núm. 33.—CONSULTA DE 3 A 4

LA VANGUARDIA  
DIARI INDEPENDENT

Per a anuncis, suscripció, venda, repart i demés, dirigir-se exclusivament al corresponent, Josep Deu, arraval baix Jesús, 8, accésori, tenda «La Vanguardia».—REUS.

\* \* \*

La nit del diumenge la passà en el quartellet municipal un subjecte que fou trobat al mig del carrer de Sant Miquel en complet estat d'ubriaguesa.

\* \* \*

Aquesta nit en el Teatre Fortuny se continuará la projecció de la notable pel·lícula «La senyoreta detectiva», exhibint-se el set i octant episodi que porten per títol «La trampa» i «El contrabandol de diamants», respectivament.

El reste del programa el compondrán pel·lícules degan interès.

\* \* \*

Ha arribat en aquesta procedent de Barcelona Maria Calbet Querol, qui al semblaix té perturbades les facultats mentals.

Per disposició de l'Alcaldia s'ha telegrafiat a la seva família, després d'haver conduit a l'Hospital civil an aquella veïna.

\* \* \*

**Banc de Reus** de Descomptes i Préstams

Queda obert el pago del cupó de la Deuda amortizable al 5 per 100, del venciment de 15 de febrer.

\* \* \*

Pels dependents de l'autoritat han sigut conduits a les Cases Consistorials i després expulsat d'aquesta ciutat, cinc sujectes forasters qu's dedicaven a pí dolar pels pisos.

\* \* \*

Degut a ordres terminants dimanades de la superioritat, pels guardes municipals han sigut recollides unes trenta bicicletes per no portar el nombre de registre de l'Alcaldia.

\* \* \*

Per a preservar-se del tifus i demés infecions; beveu tots

**AIGUA IMPERIAL**  
De venda: Drogueria Roca i Ribas, farmacia Punyed, «Epicerie Française» drogueria Coder i altres comerços.

\* \* \*

**PÉRDUA.**—S'ha extraviat un cartell de cinc mesos perdiguera, color pí-gat xocolate, el cap d'aquest color i respon al nom de Duc. Se gratificarà la seva devolució al passeig de Sunyer, matxet dels senyors Oliva i Cochs.

## ESPECTACLES

Teatre Fortuny

Grans sessions de Cine per a avui.

Preus i hores de costum.

Kursaal

Sessions de cine per als dimecres de moda

FREUS per a l'ABONO als 5 dimecres de moda organitzats per la Junta de Srs. de la Creu Roja, a benefici de la mateixa, que començaran el dia 24.

Palau amb 4 entrades 20.— ptes.

Silló platea o circular 2'50.— ptes.

Entrada a localitat 0'60.— ptes.

ACADEMIA DE DIBUIX I PINTURA

DIRIGIDA PER

Don Tomás Bergadá

Professor suplent de Dibuix de l'Institut general i tècnico

Classes de Dibuix línia, figura, adorno, mísage i al natural; pintura a l'oli i aqua rela i al temple per a senyoretas. Hores de classe convencionals.

L'ICOS A DOMICILI

Arraval baix de Jesús, 31, baixos



l'aparell NO és un GRAMÓFON CÀTALOGS GRATIS

## Companyía del Gramófon - SOCIETAT ANÒNIMA ESPANYOLA

Exit colossal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSSO

en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPINÁ - Carrer Major, 22 - REUS

Despatx: 24, pral.

Dipòsit de Relotgeria. - Relotges de butxaca i Despertadors des de 2'90 pessetes

## Ferrocarrils

Servei de trens que regeix des de fer. de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surf 5'03 per Vilanova ; arriba 8'48 m	
» Vilafranca ; » 9'38	
» 7'25 » 9'23 e	
» 8'49 » 13'27 m	
» 14'13 » 17'42 c	
» 17'16 » Vilafranca » 21'44 o	
» 21'25 » Vilafranca » 20'37	
» 23'28 r	

DE BARCELONA A REUS

Surf 5'26 (trasb. Roda) ; arriba 9'53 m	
» 8'33 » 10'36 r	
» 9'20 » 12'47 c	
» 13'00 » 16'15 o	
» 15'23 » 19'24 m	
» 19'49 » 21'53 e	

DE REUS A TARRAGONA

Surf 7'38 arriba 8'14 m	
» 12'54 » 13'24	
» 14'30 » 15'00 m	
» 18'80 » 18'35 c	
» 20'50 » 21'34 m	

DE TARRAGONA A REUS

Surf 7'35 arriba 8'10 c	
» 9'10 » 9'50	
» 12'17 » 12'45 m	
» 16'35 » 17'14 m	
» 16'36 » 20'03 m	

DE REUS A FALSET I MORA

Surf 7'17 surf 9'27 arriba 10'37 m	
» 10'41 » 11'19 » 11'14 r	
» 13'17 » 14'24 » 14'58 c	
» 16'30 » 18'57 » 19'47 m	
» 19'49 » 21'11 » 21'47 m	
» 22'10 » 23'50 e	

DE MORA I FALSET A REUS

Surf 6'13 arriba 7'17 e	
» 6'30 surf 7'42 » 8'39 m	
» 12'17 » 13'11 » 14'03 e	
» 20'14 » 20'48 » 21'20 m	

DE REUS A LLEIDA

Surf 8'22 arriba 11'22 m	
» 13'35 » 20'50 m	
» 17'59 » 22'13 m	
» 20'30 » 0'22 m	

DE LLEIDA A REUS

Surf 5'30 arriba 9'46 m	
» 8'29 » 12'29 m	
» 11'56 » 20'17	
» 15 » 17'58 c	

LÍNIA DE VALENCIA

Surten de Salou per a Valencia	
6'11—(fins a Benicarló)—9'18—11'15	
17'70—(fins a Benicarló)—0'20	
Arriben a Salou de Valencia	
4'19—9'17—(procedent de Benicarló)—15'45—18'38.	

Companyía Reusense de Tramvies  
Servei de trens que regeix des del dia 1 d'Octubre de 1916

Sortides de Reus (Arraval Robuster)

Tren n.º 26 a les 8'25 Tren n.º 25 a les 9'15

» 12 » 15—» 1—» 16—

» 36 » 17—» 35 » 18'40

En els diumenges i dies festius s'expediran bitllets d'anada i tornada a 0'60 valeders per al retorn per tot el dia de sa expedició i en tots els trens.

SENSES ARBITRISSENES

en l'aplicació de la indolora del

606

en el dia 1 d'Octubre de 1916

en el dia 1 d

**EL CAS MES SENZILL DE TOS;****LITINOIDES SERRA****EL RECONSTITUENT MILLOR**

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitòries constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

**riquíssima aigua de taula**

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegible, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estòmac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes,  
**UN PAQUET SOLT. 10 CÉNTIMS.**

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

**Enofosforina Serra**

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria grisa, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

**Pastilles Serra**

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de **TOS** i enfermetats de les vies respiratories són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

**Calma la tos ràpidament,** estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguint la fadiga que oprimia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

**FARMACIA SERRA**

- Arraval de Santa Agna, número 80

**- REUS****Nova lámpara estrangera****Lámpara Nitrógen****Dispot 1/2 Watt**

Gran potència lluminosa : Consum veritat : Duració sens rival  
DEMANEU-LA A TOTS ELS BONS ESTABLIMENTS  
D'ELECTRICITAT i A VOSTRES ELECTRICISTES

Concessionari i depositari per a Espanya i Portugal:

**Plutarc Texidó. - Carme, 35. - Barcelona**

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric,  
CARME, n.º 35 (prop de les Rambles).—BARCELONA

Representant en aquesta província **JOSEP BALDRICH** Carrer Sant Elies, 2, 2.º, 1.º - REUS

**Comerç de Ferreteria i Quincalla**

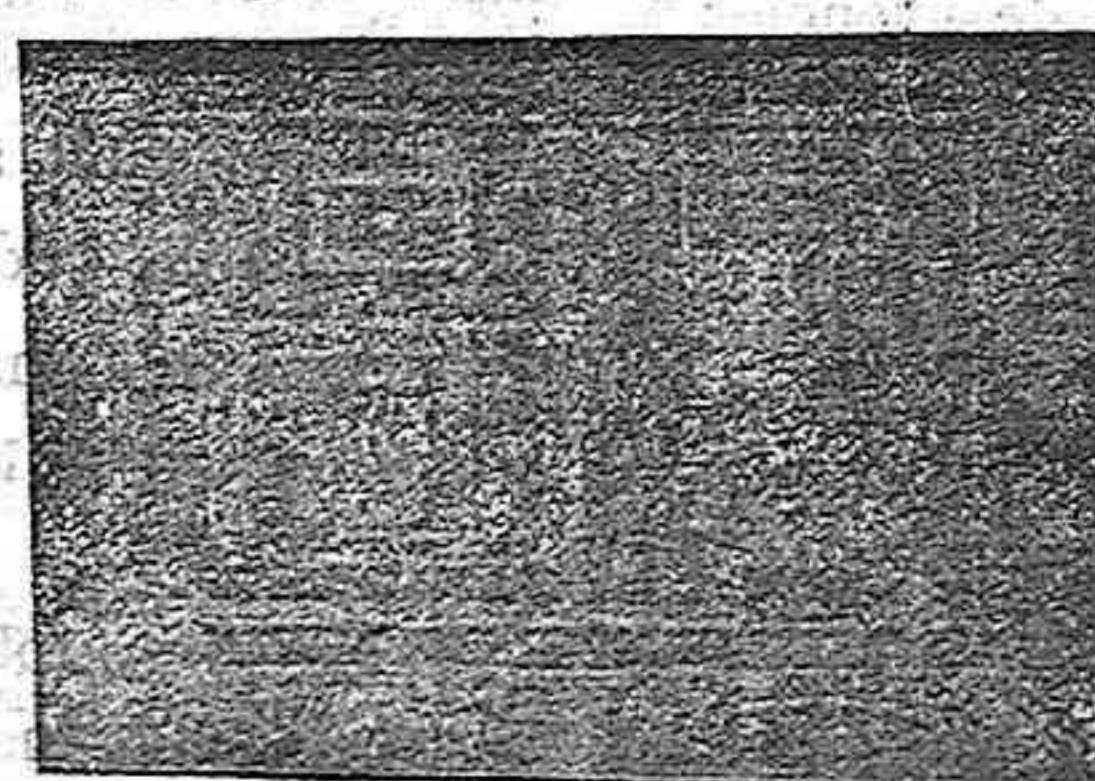
Material per a mines i obres públiques.—Especialitat en articles per a construcció d'edificis

**RAMON SALVAT**

ARRAVAL ALT DE JESÚS, 30.—TELÉFON 220.—REUS

**CUINES ECONOMIQUES**

No compreu cuines sense fer-se càrrec de les ventatges que reuneixen les d'aquesta casa.



Totes les cuines, són assegurades i garantides de infinit consum de combustible.

Aseortit complet de tot lo concernent al ram de fusteria

**Sabateria de Pere Roig**

BARATURA i SOLIDESA

ARRAVAL STA. AGNA, 28 REUS

**Esteve Massagué**

COMISSIONS-REPRESENTACIONS

SANT LLORENS, 8, 3.º REUS

**LA FINURA**

Es la Perfumeria més ben assortida i que ven més barato de la província  
LLOVERA, 28 REUS

**Pau Tost**

SASTRE  
RAONA, 16 REUS

**Dr. Pere Barrufet**

CONSULTA DE 3 a 5  
SANT JOAN, 10, 1.º REUS

**JOAN PUJOL**

RECADER

EL MÈS ANTIC DE REUS A BARCELONA

ARRAVAL ALT DE JESÚS REUS

**Taller de Fusteria**

de JOSEP MARÍMON

Concepció, 12 REUS

**DISPONIBLE**

REUS

**ILUSTRACIÓ CATALANA**

EDICIÓ POPULAR

Suscripció: Un any, 15 ptes. — Mig 8 ptes. — Número ordinari, 25 céntims

DE VENDA A TOTS LOS KIOSKOS Y PRINCIPALES LLIBRERIES

ADMINISTRACIÓ: Mallorca, 287 — BARCELONA